

Edicija
NeWave

HERA_{edu}

Isak Kalderon Adižes

AUTOBIOGRAFIJA

Izdavač
HERAedu, Beograd
ASEE, Novi Sad

Za izdavača
Zorica Stablović Bulajić
Zvezdan Horvat

Lektura
Vladimir Tanacković

Tehnički urednik
Aleksandar Stanojević

Dizajn korica
Aleksandar Pribićević

Fotografije u knjizi
Lična arhiva autora

Štampa
Instant system, Beograd

Tiraž
500

Godina
2019.

©2019, Ichak Adizes

Ovo delo se ne sme umnožavati, fotokopirati ili na bilo koji drugi način reproducovati, u celini niti u delovima, bez pismenog odobrenja izdavača.

Isak Kalderon Adižes

AUTOBIOGRAFIJA

Prevod s engleskog:
Slobodanka Peković

HERA_{edu}

*Mojim roditeljima, Dijamanti Duki
Kalderon Adižes i Salamonu
Moniju Adižesu zbog toga što su
bili ono što su bili.*

*Mojoj dragoj supruzi,
Nurit Mane Adižes,
Jer me je naučila da volim.*

Izjave zahvalnosti

Želim da se zahvalim mom uredniku Džinu Lihtenštajnu (Gene Lichtenstein) i Kler Natol (Claire Nuttall), koji su bili više od urednika: oni su bili savetnici i podržavaoci i bez njih ova knjiga na kojoj sam radio više od deset godina nikada ne bi ugledala svetlost dana. Hvala vam oboma.

Mnogi ljudi su pročitali ranu verziju ovog rukopisa. Ističem Kar-losa Valdesusoa (Carlos Valdesuso) iz Brazila, Dragoslava Grinvalda iz Beograda i Kostasa Petropulosa iz Grčke. Svima sam zahvalan na vre-menu koje su mi posvetili i na primedbama koje su ovu knjigu učinile čitljivijom.

Zorici Stablović Bulajić, vlasnici izdavačke kuće HERAedu, Bo-risu Vukiću i Zvezdanu Horvatu, rukovodiocima Adižes Instituta za Jugoistočnu Evropu, uz posebnu zahvalnost što su omogućili da ova knjiga postane stvarnost.

Zahvaljujem se Maji Korling (Maya Korling), mojoj asistentkinji i njenoj posvećenosti da sredi napomene i na pomoći u finalizaciji knjige. Emili Si (Emily See) je bila moja savesna lektorka za englesko izdanje.

Hvala vam iz sveg srca.

Isak Kalderon Adižes

Santa Barbara, Kalifornija i

Tel Aviv, Izrael

Tri jaka osećanja, jednostavna ali nadmoćno snažna, upravljala su mojim životom: čežnja za ljubavlju, potraga za znanjem i nepodnošljivo saosećanje za ljudsku patnju. Ova osećanja, kao snažni vetrovi, nosila su me tamo i amo čudljivim pravcima, preko velikog okeana muka do same ivice očaja.

Bertrand Rasel (Bertrand Russel)

Sadržaj

Predgovor	11
Uvod	13

Deo I: ZATVARANJE SRCA

Poglavlje 1: Izgubljeno detinjstvo	17
Poglavlje 2: Koncentracioni logor	24
Poglavlje 3: Moji sefardski korenii.....	31
Poglavlje 4: Izbeglice	36
Poglavlje 5: Preobražaj moga oca	45
Poglavlje 6: Rat se završava	52
Poglavlje 7: Beograd.....	60
Poglavlje 8: Odlazak u Izrael	68
Poglavlje 9: Moje prve godine u Izraelu	74
Poglavlje 10: Vojska.....	86
Poglavlje 11: Studentske godine	91

Deo II: ŽIVOT SA ZAROBLJENIM SRCEM

Poglavlje 12: Odlazak u Ameriku.....	101
Poglavlje 13: Sent Luis	107
Poglavlje 14: Utisci o Americi.....	115
Poglavlje 15: Preživljavanje u Njujorku	120
Poglavlje 16: Postati Jevrejin	133
Poglavlje 17: Povratak u Jugoslaviju	137
Poglavlje 18: Lažni nagoveštaji ljubavi	146
Poglavlje 19: Odlazak na UCLA	151
Poglavlje 20: Početak programa upravljanja u umetnostima.....	160
Poglavlje 21: Povratak kući	172

**Deo III: RAZVOJ KARIJERE – SAMO MOZAK SA
ZAROBLJENIM SRCEM**

Poglavlje 22: Rana profesionalna praksa	193
Poglavlje 23: Razvijanje Adižes metodologije	201
Poglavlje 24: Još izvora inspiracije.....	215
Poglavlje 25: Američka banka	223
Poglavlje 26: Proces vođenja promena u Američkoj banci	232
Poglavlje 27: Rad sa vladama.....	243
Poglavlje 28: Srbija	251
Poglavlje 29: Makedonija	260

Deo IV: OTVARANJE KAVEZA I PRONALAŽENJE SRCA

Poglavlje 30: Razvod	271
Poglavlje 31: Potraga za ljubavlju.....	275
Poglavlje 32: Senke prošlosti.....	282
Poglavlje 33: Lećim se.....	288
Poglavlje 34: Pomirenje sa Izraelom	304
Poglavlje 35: Dar Božji	309
Poglavlje 36: Epilog	311

Video-dokumentarac „Ja želim da se sećam, on želi da zaboravi“	313
Bibliografija	314

Predgovor

Ljudi obično pišu svoje autobiografije na kraju životnog puta da bi zabeležili uspehe. Ja nisam na kraju svoga puta. Još držim predavanja i konsultacije širom sveta i otvorio sam novo polje za primenu moje metodologije ozdravljenja kompanija i vlada, pa i ličnog i porodičnog života.¹ Zašto onda, ako nisam na kraju svoje karijere, pišem memoare?

U svom životu sam mnogo patio i mnogo učio. Postigao sam uspeh u poslu i nizao sam neuspene u ličnom životu. Dok sam se bo-rio, učio sam. Život je borba; učenje ga čini vrednjim. Možda bi ono što sam naučio moglo da zainteresuje one koji se suočavaju sa sličnim izazovima.

***

Za one koji su upoznati sa Adižes metodologijom i zainteresovanii su da znaju kako sam je razvijao, ovaj rukopis je dobar početak. U ovoj knjizi opisujem događaje i ideje koji su me doveli do toga da objavim neke od mojih teorija. Ipak, ova knjiga ne može da ispriča celu priču. Da bi se istinski proučili izvori moje metodologije, verovatno bi bila potrebna posebna knjiga.

Ova knjiga priča moju ličnu priču. Promenio sam imena nekih osoba iz poštovanja prema njihovoj privatnosti, ali u svakom drugom pogledu knjiga je istinit prikaz mog života. U njoj sam podelio sumu najvažnijih iskustava koja su me dovela do mesta na kojem sam danas. Dok sam pisao ovu autobiografiju, učio sam o sebi, ko sam i zašto sam ovakav. Vredelo je, i na zaobilazan način ova lična ispovest mi je poja-snila šta to znači biti Jevrejin: šta je naša istorija i šta je naša posveće-nost *tikkun olam*, kako ponovo sastaviti naš razoren svet.

***

Ispričao sam ovu priču u tri dela. U prvom sam opisao izgubljeno detinjstvo u Drugom svetskom ratu i patnje koje sam pretrpeo to-

---

¹ Ichak Adizes, Ruth Madanes and Yechetzkel Madanes, *The Power of Opposites* (Santa Barbara, CA: Adizes Institute Publications, 2017). Available in English, Spanish, Russian, and Serbian. Moć suprotnosti, HERAedu, 2016.

kom rata. U drugom delu objašnjavam kako me je jad sa kojim sam se suočio u ranom životu doveo do poslovnog uspeha u kojem sam kasni-je uživao, kako me je bol motivisala da izgradim neverovatnu karijeru i zašto sam proveo desetine godina jureći uspeh nauštrb ličnog života. U trećem i završnom delu pričam priču o desetinama različitih načina na koje sam pokušavao da poboljšam lični život i spasem odnose sa svojim voljenima.

Nikada nisam prestao da pokušavam i uprkos svim zastranjeni-ma, verujem da sam uspeo. Nadam se da će vas ova knjiga nadahnuti da učinite isto.

Nikad, nikad se ne predati.

Santa Barbara

Isak Kalderon Adižes

Uvod

Gledam majku kako plače.

Ona sedi mirno u kuhinji, prišiva žutu jevrejsku zvezdu na svaki komad naše odeće. Odeća je nagomilana po stolicama, na dasci za pe-glanje, na kuhinjskom stolu. Ona šije postojano i pažljivo, nema nika-kvog zvuka. Suze joj klize niz lice.

Ne pomeram se. Uplašen sam.

Mart je 1943. Imam pet godina.

Još malo pa će nas odvesti u koncentracioni logor.

***

Dvadeset i prvi septembar, 2012. Ja sam u Sočiju, Rusija. Dve hiljade ljudi sedi u Zimskom pozorištu na XI međunarodnom forumu investiranja. Među njima su članovi ruskog kabineta, većina regionalnih ruskih gla-vešina i diplomatski kor. Nacionalna televizija prenosi događaj uživo.

Sedim na bini uz Dmitrija Medvedeva, ruskog premijera, Hermana Grefa (Herman Gref), predsednika Sberbanke, najveće banke u Rusiji, Hansa-Paula Birknera (Hans-Paul Bürkner), predsednika Bostonske konsultativne grupe (The Boston Consulting Group) i Lorana Vigijea (Laurent Vigier), direktora evropskih i internacionalnih poslova za grupu štedne blagajne Fransuske (Director of European and International Affairs for Caisse des Dépôts Group). Moderator je Sergej Gurijev, rektor Nove ekonomski škole u Moskvi.

***

Časopis *Leadership Excellence* me je 2008. proglašio za jednog od trideset vodećih lidera u Americi.

Holmes Report je 2017. istakao stotinu najuticajnijih rukovodila-ca za odnose sa javnošću i komunikaciju u svetu, koji se danas smatraju najboljim govornicima među svetskim liderima. Moje ime se pojavilo među prvih deset na listi, zajedno sa Dalaj Lamom, papom Franjom, premijerom Kanade i predsednicima Francuske, Nemačke i Indije.

***

Dok pišem ovu autobiografiju, pogled mi luta po zidovima kancelarije. Tu su sertifikati devetnaest počasnih doktorata, tri počasna državljanstva ukazuju na usluge premijerima, a jedan sertifikat potvrđuje da sam nagrađen činom počasnog potpukovnika izraelskih odbrambenih snaga. Na zidu su i naslovne strane moje dvadeset i tri knjige koje su prevedene na trideset i tri jezika. Fotografije na zidu govore o mojim poslovnim uspesima. Na jednoj fotografiji sam sa premijerom Kazahstana – Karimom Masimovim, na drugima sam sa predsednikom Brazila Enrikeom Kardozom (Enrique Cardozo), sa predsednikom Meksika Vinsenteom Foksom (Vicente Fox) i sa dobitnikom Nobelove nagrade za mir Šimonom Peresom.

Prošlo je oko sedamdeset pet godina od prve uspomene na moju majku. Površno gledajući, izgleda kao da sam se iz pakla na zemlji po-peo na najviši vrh. Na jedan način to je tačno: ja sam onaj koji je preživeo holokaust, koji je uskrsnuo, ne baš, iz mrtvih – ali dovoljno blizu toga – dospeo do pozicije priznatog vodećeg teoretičara menadžmenta i konsultanta na svetskoj sceni. Ali, s druge strane, sve to uopšte pre-sudno ne čini čoveka uspešnim.

Jednom kada sam bio pozvan da držim predavanje, moj domaćin me je predstavio. Kao što je uobičajeno, počeo je da govoriti prisutnima o mojim dostignućima i ugledu. Odmah do mene na podiju sedela su dva čoveka koje nisam poznavao, ali sam čuo kada je jedan od njih rekao drugome: „Ali, da li je on srećan?“

Ne, nisam bio.

Sreća me je uglavnom zaobilazila u većem delu mog života uprkos svemu što sam postigao. S jedne strane, moj život je bio ispunjen izuzetnim poslovnim uspesima dok je sa druge strane bio opterećen bitkom da otvorim srce i pronađem sreću, da prevaziđem gubitak i strah – da nađem ljubav. I nisam odustajao i to je ono o čemu je moja priča.